

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY FOR DEFENCE

กรอบความเห็นร่วม

ปฏิรูปประเทศไทย

ด้านสังคม

คำนำ

คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปเพื่อคืนความสุขให้คนในชาติดำเนินการจัดทำเอกสาร “การปฏิรูป : ด้านสังคม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงสภาพปัญหาและกรอบความเห็นร่วมของประชาชนนำเสนอเป็นทางเลือกให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ.2557 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา และเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปด้านสังคมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต

การดำเนินงานประกอบด้วย การทบทวนข้อมูลจากหนังสือ รายงานการวิจัย เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับสังคม รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากประชาชนทั้งโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย การเสวนา และรับข้อมูลเสนอผ่านทางโทรศัพท์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จดหมาย ไปรษณียบัตร และข้อคิดเห็นจากองค์กร หรือหน่วยงานที่สนใจการปฏิรูปด้านสังคม จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบความเห็นร่วม

สาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ประกอบด้วย บทนำ และ เนื้อหาหลักครอบคลุมใน 3 ประเด็นของการปฏิรูปด้านสังคม และในแต่ละประเด็นกล่าวถึงสภาพปัญหา และกรอบความเห็นร่วมของประชาชนซึ่งเป็นทางเลือกสำหรับการปฏิรูปด้านสังคมต่อไป

คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปเพื่อคืนความสุขแก่คนในชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
☐ บทนำ	1
☐ การทุจริตคอร์รัปชัน	5
❖ สภาพปัญหา	5
❖ กรอบความเห็นร่วม	5
➤ การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นรูปธรรม	6
+ สร้างระบบและกลไกการป้องกัน	6
+ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันการทุจริต	8
➤ การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ	9
+ สร้างระบบและกลไกการปราบปราม	9
+ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต	10
➤ การเสริมสร้างความโปร่งใสและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	12
+ ระบบและกลไกการดำเนินงานที่โปร่งใส	12
+ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	13
+ ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ	14

□ ความเหลื่อมล้ำ	16
❖ สภาพปัญหา	16
❖ กรอบความเห็นร่วม	16
➤ สิทธิและโอกาสในการได้รับบริการสาธารณสุข	17
+ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา	17
+ การเพิ่มโอกาสการรับบริการสาธารณสุข	18
+ การปรับปรุงและพัฒนาการคมนาคม	19
➤ การสร้างโอกาสทางสังคม	19
+ การสร้างโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน	19
+ การสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม	21
+ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	22
+ การลดความเหลื่อมล้ำในระบบการเงิน การคลัง และงบประมาณ	22
➤ การปฏิรูประบบแรงงาน	24
+ การเพิ่มอำนาจต่อรองของแรงงาน	24
+ การปรับระบบค่าจ้างที่เป็นธรรม	25
+ การยกระดับฝีมือแรงงาน	26
+ การคุ้มครองและการสวัสดิการ	27
+ การสร้างความเข้มแข็งระบบแรงงานสัมพันธ์	29

➤ การพัฒนาคุณภาพการจัดสวัสดิการ	30
+ การปรับระบบสวัสดิการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	30
+ การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการสวัสดิการ	32
+ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	33
+ การขยายระบบสวัสดิการทางสังคม	34
□ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	36
❖ สภาพปัญหา	36
❖ กรอบความเห็นร่วม	36
➤ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	37
+ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	37
+ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	38
+ การพัฒนางานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	39
+ การพัฒนาระบบป้องกันตนเอง ชุมชน และสังคม	40
➤ การแก้ไขปัญหายาเสพติด	41
+ การป้องกัน	41
+ การปราบปราม	42
+ การรักษา และบำบัด	43
➤ การเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม	43
+ การป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย	43
+ การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวก	44
+ การพัฒนาระบบคุ้มครองผู้บริโภค	44

□ บทนำ

วิถีชีวิตของสังคมไทยในอดีต เป็นสังคมเกษตรกรรมที่มีคำกล่าวที่รู้จักกันทั่วไปว่า “ในน้ำมีปลาในนามีข้าว” ทำให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ ร่มเย็นเป็นสุข อาศัยอยู่รวมกันเป็นครอบครัวขยายที่มีคนหลายรุ่นอาศัยอยู่รวมกัน ใกล้ชิดกัน ประชากรส่วนใหญ่ยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่ายไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ค่านิยมของสังคมไทยในอดีตยึดมั่นและยึดถือการปฏิบัติตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ทำให้คนมีจิตใจดี มีความอ่อนโยน มีเมตตา กรุณา เป็นสังคมที่อบอุ่น เชื่อถือและยกย่องระบบศักดินา โดยมีความเชื่อว่าผู้มีบารมี คนร่ำรวย และบุคคลในตระกูลสูงศักดิ์ คือผู้ที่เทพเจ้าบันดาลให้มาเกิด จึงได้รับการยกย่อง เกรงกลัว ให้ความเคารพนับถือผู้อาวุโส โดยมีความเชื่อว่าผู้อาวุโสมีประสบการณ์ มีความสามารถ เช่นสำนวนที่ว่า “ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อน” การเคารพผู้อาวุโสจะทำให้มีความสุขและเจริญก้าวหน้า

สภาพปัญหาด้านสังคมไทยในปัจจุบัน เกิดจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น วัฒนธรรมต่างชาติไหลบ่าเข้าสู่สังคมไทย โดยผลจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบกับการเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างกันทั้ง การท่องเที่ยว และจากแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาประกอบอาชีพในประเทศ ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมโดยไม่แยกแยะ การมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาด้านสังคมควบคู่ไปด้วย เกิดช่องว่างทางสังคมระหว่างคนร่ำรวยและคนยากจน การมีโอกาสดังกล่าวที่ต่างกันของประชาชน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ดังนี้

ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เกิดจากการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแสวงหาทรัพย์สินหรืออำนาจในทางที่มีชอบ ขาดจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ขาดอุดมการณ์หรืออุดมคติ ประกอบกับระบบการเมืองและระบบราชการ ยากต่อการควบคุมและตรวจสอบจากสังคมส่วนรวม นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยทางสังคมวัฒนธรรมหลายชิ้นชี้ให้เห็น

ว่าสังคมไทยมีวัฒนธรรมแบบหลวม (Loose Culture) คนไทยมีความผูกพันในชุมชน ประเทศชาติ และสมบัติสาธารณะในระดับต่ำ ในส่วนลึกแล้วสังคมไทยเป็นนักปฏิบัตินิยม ไม่ใช่ นักอุดมการณ์ที่จะยึดมั่นในอุดมคติ มีค่านิยมแบบบุญคุณนิยม พวกพ้องนิยม อำนาจนิยม และสุขนิยม จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อแบบแผนทางความคิดของคนไทย (Mental Model) ที่ยอมรับการคอร์รัปชันได้ง่าย

ปัญหาความเหลื่อมล้ำ เกิดจากยุทธศาสตร์การพัฒนา และนโยบายภายในประเทศ ที่เน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มุ่งสู่ภาคอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงาน พื้นฐานภายในประเทศ โดยรัฐไม่ได้บริหารจัดการ กำกับดูแล การใช้ทรัพยากร และการพัฒนาทางสังคมควบคู่กันไป ทำให้การเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ เกิดขึ้นเฉพาะกับคนบางกลุ่ม นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ที่ประชาชนทั่วไปไม่อาจเข้าถึงโอกาสและได้รับความเป็นธรรมต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม เช่น การเข้าถึงการศึกษา การเข้าถึงการรักษาพยาบาล การเข้าถึงความยุติธรรม การเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน และความเป็นธรรมในการทำงาน

แม้ว่ารัฐจะจัดให้มีระบบสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน แต่ปัญหาระบบสวัสดิการของไทยยังขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการใช้จ่ายด้านการสวัสดิการ ความครอบคลุมของระบบสวัสดิการ และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นหากรัฐยังไม่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ขยายความครอบคลุม และการเข้าถึงบริการของกลุ่มเป้าหมายให้ดีขึ้นแล้ว สิ่งเหล่านี้ย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อดำเนินงานของรัฐเพื่อขจัดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกิดจากการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากขึ้นและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ทำให้เกิดความแออัดในด้านที่อยู่อาศัย การแย่งกันทำมาหากิน โครงสร้าง ความผูกพันของคนในชุมชนลดน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหา

อาชญากรรม ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท การเอาผิดเอาเปรียบผู้บริโภคจากสินค้าและบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน การตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุและสาธารณภัย ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือช่วยเหลืออีกมาก

ความคาดหวังของประชาชนต่อการปฏิรูปด้านสังคม พบว่า ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน ประชาชนคาดหวังให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตเป็นไปอย่างเอาจริงเอาจัง ไม่ยอมรับการทุจริต มีความโปร่งใสในการดำเนินการ สามารถตรวจสอบได้ เป็นที่ยอมรับของประชาชน ประเด็นความเหลื่อมล้ำ พบว่าประชาชนคาดหวังให้มีความเท่าเทียม กันในการดำเนินชีวิตในสังคม ทั้งด้านการบริการสาธารณะ การเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน ความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม ความเป็นธรรมในการทำงาน การแสวงหาความก้าวหน้าให้กับตนเอง และการได้รับสวัสดิการต่างๆ จากรัฐที่ทั่วถึงและเป็นธรรม และประเด็นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า ประชาชนคาดหวังให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปลอดภัยจากยาเสพติด มีระบบการคุ้มครองและป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

กรอบความเห็นร่วมของประชาชนเพื่อการปฏิรูปด้านสังคม พบว่า มีแนวทางการแก้ไขปัญหาใน 3 ประเด็นหลัก คือ (1) ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน (2) ประเด็นความเหลื่อมล้ำ และ (3) ประเด็นความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้แนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมแบ่งออกเป็น 10 เรื่อง ได้แก่

ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชันมี 3 เรื่อง คือ (1) การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นรูปธรรม (2) การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ และ (3) การเสริมสร้างความโปร่งใสและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประเด็นความเหลื่อมล้ำ มี 4 เรื่อง คือ (1) สิทธิและโอกาสในการได้รับบริการสาธารณะ (2) การสร้างโอกาสทางสังคม (3) การปฏิรูประบบแรงงาน และ (4) การพัฒนาคุณภาพการจัดสวัสดิการ

และประเด็นความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน มี 3 เรื่อง คือ (1) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (2) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และ (3) การเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม

☐ การทุจริตคอร์รัปชัน

❖ สภาพปัญหา

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาช้านาน และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่งสาเหตุที่ทำให้การทุจริตคอร์รัปชันฝังรากลึกในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต และสามารถอยู่ได้อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากระบบการเมืองและระบบราชการที่ยากต่อการควบคุมตรวจสอบจากสังคมส่วนรวม องค์กรภาคประชาชนขาดพลังการตรวจสอบที่เข้มแข็ง ขาดผู้นำในการต่อต้านการทุจริตที่แข็งแกร่งและดีเพียงพอ ค่านิยมของคนในสังคมที่เป็นอุปสรรค เช่น มีการเอื้อเฟื้อ เอื้อประโยชน์ จุนเจือกัน ในวงญาติจนกลายเป็นระบบอุปถัมภ์ ขาดจิตสาธารณะ ขาดอุดมการณ์และขาดจิตสำนึกที่ดี เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

❖ กรอบความเห็นร่วม

การแก้ปัญหการทุจริตคอร์รัปชัน มีแนวทางสำคัญที่เป็นความคิดเห็นร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ การให้ภาครัฐมีการดำเนินการทั้งในเชิงรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้รับการดูแลตรวจสอบอย่างทั่วถึง สม่าเสมอ ต่อเนื่อง และจริงจัง และในเชิงนามธรรม ที่จะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึก ความรู้และความเข้าใจ ในหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตลอดถึงความรับผิดชอบต่อสังคมให้แก่ประชาชนทั่วไป ด้วยการรณรงค์และดำเนินการอย่างจริงจัง โดยมีแนวทางการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหการทุจริตคอร์รัปชัน ใน 3 เรื่อง คือ (1) การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นรูปธรรม (2) การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ (3) การเสริมสร้างความโปร่งใสและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

➤ การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นรูปธรรม

สร้างระบบและกลไกการป้องกัน

- รมรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ให้สังคมและประชาชนทั่วไป มีความรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับองค์กรวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชนทุกแขนง ดำเนินการปรับเปลี่ยนฐานความคิดของคนในสังคมทุกภาคส่วนให้ช่วยกันรักษาประโยชน์สาธารณะ และนำเสนอผลงานด้านการปราบปรามการทุจริตที่เป็นรูปธรรม เพื่อปรับทัศนคติของประชาชนสังคมให้เกิดความตระหนักต่อปัญหา และร่วมกันป้องกันการทุจริตและคอร์รัปชันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- บรรจุหลักสูตรด้านคุณธรรม จริยธรรม และหน้าที่พลเมือง ไว้ในหลักสูตรภาคบังคับของทุกระดับชั้นการศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมในหลักสูตร เพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียน นักศึกษา มีกระบวนการคิด มีวินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ และมีภูมิคุ้มกัน เป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ
- จัดให้มีระบบและกลไกในการป้องปรามและตอบโต้การทุจริตคอร์รัปชันอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น กำหนดให้คดีทุจริตคอร์รัปชันเป็นคดีที่ไม่มีอายุความ และประชาชนผู้เสียหายสามารถเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีได้เอง เพื่อส่งสัญญาณเตือนให้ผู้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับการทุจริตคอร์รัปชัน เกิดสำนึกและเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับในท้ายที่สุด
- เพิ่มอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการดำเนินงานและการใช้งบประมาณ เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้มีบทบาทในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

- จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรที่ได้มาตรฐานสำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการทุจริต ช่องทางการแจ้งเบาะแส แก่กลุ่มบุคลากร เช่น กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และองค์กรตรวจสอบประเภท Watch Dog เพื่อให้มีความพร้อมต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน
- เพิ่มบทบาทองค์กรอิสระและภาคประชาชน เช่น กลุ่ม NGO และองค์กรตรวจสอบประเภท Watch Dog โดยให้ภาคประชาชนสามารถแจ้งเบาะแส และเปิดช่องทางการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย รวมทั้งต้องมีการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการดำเนินการดังกล่าวด้วย เพื่อให้ภาคประชาชนสามารถตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- กำหนดแนวทางและมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย โดยมอบหมายให้หน่วยงานทางกฎหมาย ร่วมกับองค์กรทางวิชาการหรือองค์กรที่มีความเป็นกลาง เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงผลเสียอย่างร้ายแรงในระยะยาว หลักการใช้อำนาจรัฐ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี แก่ประชาชน โดยเปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริงต่อสื่อสาธารณะ อย่างรวดเร็ว ทัวถึงและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย
- กำหนดมาตรการในการสรรหา แต่งตั้ง และโยกย้ายเจ้าหน้าที่รัฐ โดยใช้ความรู้ความสามารถของบุคคลเป็นองค์ประกอบหลักที่จะพิจารณาเข้ารับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และเสริมด้วยหลักคุณธรรมและจริยธรรม เช่น การกำหนดตัวชี้วัดด้านการทำงานเพื่อสังคม จิตอาสา หรือการมีส่วนร่วมในโครงการอื่น ๆ ที่ทำเพื่อสังคม เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติของการเป็นคนดีและมีความซื่อสัตย์สุจริต ตามระบบคุณธรรม เข้ารับราชการหรือบรรจุลงตำแหน่งต่าง ๆ

- ทบทวนอัตราเงินเดือน และผลตอบแทนที่เหมาะสม ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างแรงจูงใจให้คนดีคนเก่ง สามารถทำงานรับราชการได้อย่างมีศักดิ์ศรี ลดโอกาสหรือความโน้มเอียงที่จะไปกระทำความผิดโดยการทุจริตคอร์รัปชัน

ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต

- เร่งรัดการออกกฎหมายที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันอย่างชัดเจน เช่น ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีพันธะผูกพันต้องดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนตามกรอบระยะเวลา และเหตุผลในกรณีหน่วยงานรัฐปฏิเสธไม่ออกใบอนุญาตให้ เพื่อแก้ไขปัญหาการรับสินบนจากประชาชนและนักธุรกิจในการออกใบอนุญาตต่าง ๆ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการได้รับความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และร่างกฎหมายปฏิรูปหลักฐานทางการเงินและบัญชีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวังความผิดปกติของเส้นทางการเงินและการบัญชี และสามารถพิสูจน์ทราบผู้ต้องสงสัยในระยะแรกเพื่อขอออกหมายจับกุมได้

- ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (Reform 'Rule of Law') ทั้งระบบ โดยริเริ่มการตรากฎหมายคุ้มครองผู้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการภาครัฐ (Whistleblower Protection Law) ให้สามารถบังคับใช้ได้จริง เพื่อพัฒนาระบบคุ้มครองพยาน มีมาตรฐานในระดับสากล ก้าวทันกับสถานการณ์ความเป็นจริงในโลกยุคปัจจุบัน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

- ตรากฎหมายควบคุม กำกับดูแล และการดำเนินงานเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันผ่านทางกลไกประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐ เช่น ห้ามนักการเมืองมีชื่อ ภาพ หรือเสียงในสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ใช้เงินโฆษณาของรัฐ กำหนดให้การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ มีขั้นตอนที่ต้องผ่านการตรวจสอบ ควบคุม

จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย

- พัฒนาระบบกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุให้เป็นพระราชบัญญัติ เป็นมาตรฐานกลาง เพื่อป้องกันการใช้อำนาจรัฐและอำนาจทางการเมืองเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการดำเนินงานตามปกติของฝ่ายราชการประจำ และมีบทลงโทษผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

- ให้อำนาจรัฐเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบน (OECD Anti-Bribery Convention) ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่มีผลผูกพันตามกฎหมายของประเทศสมาชิก บังคับให้อำนาจรัฐกำหนดเรื่องการให้สินบนเป็นความผิดทางอาญา โดยเป็นเครื่องมือการต่อต้านการทุจริตระดับสากลฉบับแรกและฉบับเดียว ที่เน้นเอาผิดกับผู้ให้สินบน เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในคดีข้ามชาติมีประสิทธิภาพขึ้น และช่วยส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย

➤ การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ

🛠️ สร้างระบบและกลไกการปราบปราม

- เสริมสร้างระบบการแจ้งเบาะแสและตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการพัฒนาช่องทางการแจ้งเบาะแสและติดตามตรวจสอบการทุจริต ให้หลากหลายช่องทาง เช่น การจัดตั้งสายด่วน การสร้างเครือข่ายออนไลน์ เพื่อเพิ่มกลไกการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการปราบปรามการทุจริต

- พัฒนาและปรับปรุงระบบการควบคุม ตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล โดยเชื่อมโยงองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อบูรณาการข้อมูลข่าวสารให้สามารถใช้ร่วมกันได้ นอกจากนี้ จัดให้มีระบบการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชันเมื่อมีการจัดทำนโยบายและโครงการใหญ่ เพื่อการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

- ปฏิรูปบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของภาครัฐ (Reform “Roles & Accountability”) ปรับปรุงกระบวนการสรรหาบุคลากรและมีมาตรการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับในองค์กร รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและบุคลากรอย่างเพียงพอ เพื่อให้บริหารงานมีประสิทธิภาพ มีอิสระ และเป็นกลาง

- จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาหน่วยงานและบุคลากร เพื่อให้การปราบปรามและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริงในระยะยาว

- กำหนดมาตรการความร่วมมือและพัฒนาหลักการที่ยอมรับร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีบทบาทเชิงรุกในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานและเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันครอบคลุมถึงการดำเนินการข้ามแดนตามพันธกรณีในอนุสัญญา UNCAC 2003 เช่น การติดตามตัวผู้ร้ายข้ามแดน และการติดตามคืนและริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการทุจริตคอร์รัปชัน

ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต

- ปรับปรุงกฎหมายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ให้มีความรัดกุมและมีประสิทธิภาพ อาทิเช่น ปรับปรุงกฎหมายให้ **คดีทุจริต**

คอร์รัปชั่น เป็นคดีที่ไม่มีอายุความ หรืออย่างน้อยขยายอายุความไปจนถึง 30 ปี และปรับปรุงกฎหมายให้ประชาชนผู้เสียหายสามารถเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีได้เอง เพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วนสำคัญที่สร้างความเดือดร้อนแก่นักธุรกิจ ประชาชน และสังคมในวงกว้าง

- ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่น ให้นำหน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่น มีอำนาจในงานด้านสืบสวนการกระทำผิด ทั้งทางตรงและทางอ้อมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้มีบทบัญญัติการลงโทษที่สอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุจริตนั้น ๆ เพื่อให้ระบบการควบคุม ตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่นมีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

- เร่งรัดการออกกฎหมายสำคัญ 3 ฉบับ ที่กระทรวงยุติธรรมได้ร่างไว้ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา พ.ศ.2535 และ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.2003 (UNCAC 2003) ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 เกี่ยวกับอายุความ การติดตามตัวผู้ร้ายข้ามแดน และการติดตามคืนและริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการทุจริตคอร์รัปชั่น เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันยังช่วยรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ ช่วยแก้ไขภาพพจน์ของประเทศไทยในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่นซึ่งตกต่ำลงอย่างมากและทำให้หน่วยงานของไทยสามารถได้รับความช่วยเหลือระหว่างประเทศทางวิชาการ (Service Level Agreement : SLA) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชั่นจากรัฐภาคี

- ปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่นอย่างทั่วถึงทั้งระบบ โดยกำหนดโทษให้มีความร้ายแรงเทียบเท่าคดียาเสพติด

เช่น สามารถดำเนินคดีกับผู้สมคบคิดกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการจับกุมยึดทรัพย์ได้ แม้จะไม่มีของกลางที่ได้จากการทุจริตอยู่กับผู้สมคบคิด มีบทลงโทษตามกฎหมายที่รัดกุม รวมไปถึงการเพิ่มเติมหลักการผู้กระทำผิดสมควรได้รับผลประโยชน์จากการกระทำความผิดนั้น ซึ่งหมายความว่าสิ่งที่ศาลจะมีคำสั่งอายัดและยึดทรัพย์สินตามมูลค่าของผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทุจริตคอร์รัปชันจริง เพื่อให้เกิดความเอาจริงเอาจังในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

➤ การเสริมสร้างความโปร่งใสและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ระบบและกลไกการดำเนินงานที่โปร่งใส

- พัฒนาระบบงานให้เปิดกว้าง โปร่งใส และ เป็นธรรม เช่น การยกระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นเป็นกฎหมาย การปรับปรุงกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การประเมินภาษี และเปิดเผยแบบแสดงรายการภาษีย้อนหลังของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งระดับชาติและท้องถิ่นรวมทั้งข้าราชการระดับสูง เพื่อให้กระบวนการคัดสรรบุคลากร และการดำเนินงานต่างๆ ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน นักการเมือง และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกิดความโปร่งใสชัดเจน
- ดำเนินการตามนโยบายของรัฐที่สามารถทำได้ทันที เช่น ให้การสนับสนุนแนวทางการสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในองค์กร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) กำลังมีการขับเคลื่อนอยู่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และเสริมสร้างความโปร่งใสของเจ้าหน้าที่รัฐ
- ปฏิรูประบบและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสในการทำงาน (Reform Transparency) เช่น ยกกระดบบบัญชีของรัฐวิสาหกิจให้ใช้รูปแบบ

เดียวกันกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การเปิดเผยสัญญา และการเปิดให้ภาคประชาชนเข้ามาเป็นผู้สังเกตการณ์ การจัดซื้อจัดจ้างของโครงการขนาดใหญ่ การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงานงบประมาณให้เป็นไปตามหลักสากล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน อันถือเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการเสริมสร้างความโปร่งใสและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

- จัดตั้งหน่วยงานพิเศษเฉพาะด้านที่ต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีภาษีอากรของกรมสรรพากร ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีภาษีอากรทั้งทางแพ่งและอาญา เพื่อสร้างความโปร่งใสให้กับการดำเนินการของภาครัฐ ทั้งยังจะเป็นการกระจายอำนาจให้แก่หน่วยงานภาครัฐ

- ปรับปรุงระบบและวิธีการตรวจสอบบัญชีของรัฐวิสาหกิจ ให้ดำเนินการโดยผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระจากภาคเอกชนที่ได้รับการยอมรับ แทนการตรวจสอบโดยตรงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) รวมถึงควรกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ควบคู่กันไปด้วย เพื่อสร้างความโปร่งใสให้กับการดำเนินการของภาครัฐ

- จัดระบบการคัดเลือกกรรมการบริหารรัฐวิสาหกิจจากมืออาชีพ ที่มีรู้ความสามารถ โดยผ่านกระบวนการสรรหาที่มีมาตรฐาน เปิดเผย มีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้การสรรหามีความโปร่งใส ป้องกันการแทรกแซง ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนจากฝ่ายการเมือง

เสริมสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

- จัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการเพิ่มอำนาจประชาชนลดอำนาจรัฐ

เสริมสร้างความไว้วางใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเข้าไปทำหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

- กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการและการตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนากลไกทางสังคมให้เกิดความตระหนักและห่วงแหนในความเป็นเจ้าของกิจการและการดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐ
- จัดตั้งองค์กรกลางเฉพาะด้านสาขาวิชาชีพ ตัวอย่างที่มีการดำเนินการมาแล้วในระดับหนึ่ง คือ สภาการก่อสร้างแห่งประเทศไทย เพื่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเฉพาะด้านสาขาวิชาชีพ รวมทั้งช่วยเสริมสร้างระบบดูแลตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นที่ยอมรับเฉพาะด้าน

ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ

- ปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 ให้มีผลบังคับใช้ที่ชัดเจนในการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ เช่น นิยามเรื่องข้อมูลข่าวสารที่ใช้ดุลพินิจตามมาตรา 15 ได้แก่ ความมั่นคงของรัฐ การบังคับใช้กฎหมาย ความเป็นอิสระในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยของประชาชน ส่วนได้ส่วนเสียอันพึงคุ้มครองของบุคคลอื่น ซึ่งรัฐต้องให้เหตุผลในการไม่เปิดเผย แม้สามารถอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ แต่ก็ใช้เวลาพิจารณาล่าช้ามากและไม่ทันเวลา การเพิ่มองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแล และการให้ความสำคัญคุ้มครองและบทกำหนดโทษของการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ติดตามตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ และปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อย่างเต็มที่
- ยกระดับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ให้มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร โดยให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ

ราชการ ออกจากการกำกับดูแลของสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และอาจให้ขึ้นตรงกับรัฐสภาหรือหน่วยงานอื่นที่เหมาะสม เพื่อความเป็นอิสระในการดำเนินงานให้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะได้อย่างแท้จริง

- กำหนดมาตรการให้มีการเปิดเผยทรัพย์สิน รายได้ และผลประโยชน์ทางธุรกิจของเจ้าหน้าที่รัฐ บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ เช่น กำหนดให้ผู้สมัครเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐรวมทั้งคู่สมรส เปิดเผยทรัพย์สินและรายได้ต่อสาธารณะ กำหนดให้บุคคลหรือนิติบุคคล แสดงบัญชีรายรับรายจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต่อกรมสรรพากรนอกเหนือจากงบดุลปกติที่ยื่นประจำปีเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการคำนวณภาษีเงินได้ในโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจรัฐแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตัวเองและพวกพ้อง และส่งเสริมให้ภาคพลเรือนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
- กำหนดมาตรการให้รัฐวิสาหกิจเปิดเผยข้อมูลเทียบเท่ากับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เช่น เปิดเผยสัญญาของโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินเกินกว่ามูลค่าที่กำหนดต่อสาธารณะ ปรับระบบบัญชีรัฐวิสาหกิจให้เหมือนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และให้เปิดเผยต่อสาธารณะทุกไตรมาส ตรวจสอบบัญชีรัฐวิสาหกิจ โดยผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระที่มีชื่อเสียง แทนการตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และให้ประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (performance) ควบคู่ไปด้วย เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเป็นไปอย่างโปร่งใส ลดโอกาสในการทุจริตคอร์รัปชัน

☐ ความเหลื่อมล้ำ

❖ สภาพปัญหา

ความเหลื่อมล้ำหรือช่องว่างของคุณภาพชีวิตและรายได้ของบุคคลในสังคม คือ เครื่องบ่งชี้ถึงอำนาจการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ซึ่งสิทธิและโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การรับบริการบริการของรัฐ กระบวนการยุติธรรม จะมีมากน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการจัดการของภาครัฐและปัจจัยเฉพาะบุคคล เช่น ความรู้ความสามารถ ฐานะทางสังคมที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ความไม่เท่าเทียมกันเหล่านี้ในสังคม เกิดจากการจัดการเชิงโครงสร้างหรือเชิงระบบที่ขาดความเชื่อมโยงไปยังประชาชน

❖ กรอบความเห็นร่วม

การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำต้องให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบการจัดการบริการของรัฐ การบังคับใช้กฎหมายและเกณฑ์การกำกับดูแลที่จะเสริมสร้างเสรีภาพและความเป็นธรรม โดยยึดหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค ภายใต้กฎหมายเดียวกัน ดังนั้นรัฐจะต้องสร้างโอกาส โดยการเพิ่มอำนาจต่อรองให้กับประชาชน ปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วม ปฏิรูประบบแรงงาน และจัดระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม ซึ่งมีแนวทางการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ 4 เรื่อง คือ (1) สิทธิและโอกาสในการได้รับบริการสาธารณะ (2) การสร้างโอกาสทางสังคม (3) การปฏิรูประบบแรงงานและ (4) การพัฒนาคุณภาพการจัดสวัสดิการ

➤ สิทธิและโอกาสในการได้รับบริการสาธารณะ

+ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

- กำหนดนโยบายจัดให้เรียนฟรีเป็นระยะเวลา 15 ปี โดยเพิ่มค่าครองชีพให้กับครอบครัวนักเรียนที่ยากจน เช่น ค่าเดินทางของนักเรียน ค่าอาหารกลางวัน เพื่อให้ทุกกลุ่มในสังคมได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
- จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อส่งเสริมให้ได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมในทุกระดับ
- สนับสนุนเงินและทรัพยากรอุดหนุนการศึกษาระดับปฐมวัย และประถมศึกษาอย่างเพียงพอ เนื่องจากเด็กในสองระดับนี้ต้องการ “ฐานรากที่แข็งแรง” จึงจำเป็นต้องสนับสนุนเงินและทรัพยากรเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา และเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาขั้นต่อไปในอนาคต
- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ โดยใช้ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ แกลเลอรี และศูนย์วัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เช่น โครงการอินเทอร์เน็ตตำบลและหมู่บ้าน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งให้ประชาชนที่ไม่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถเทียบประสบการณ์และการเรียนรู้จนจบมัธยมศึกษาตอนปลายได้ภายใน 8 เดือน เป็นต้น เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ประชาชนค้นหาความถนัดของตนเอง
- ขยายโอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะนักเรียนให้สามารถเติบโตได้ในโลกที่เป็นจริง การเรียนรู้โดยการทำกิจกรรม (Activity-Based Learning) เช่น โครงการอัจฉริยะสร้างได้ เพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาและศึกษาตามความถนัดของตนเอง

- เสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาในระดับท้องถิ่น ชุมชน และประเทศ โดยพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมและบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับภูมิสังคม และพัฒนาระดับศูนย์ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ สู่ภูมิภาคและชุมชน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเพิ่มโอกาสการรับบริการสาธารณสุข

- จัดระบบบริการสาธารณสุขโดยให้ทั้ง 3 ระบบ ได้แก่ ระบบหลักประกันสุขภาพ ระบบประกันสังคม และระบบสวัสดิการข้าราชการ หรือระบบอื่นที่คล้ายกัน ได้รับสิทธิประโยชน์เท่าเทียมกัน เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการด้านสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
- จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ไปยังพื้นที่ทุรกันดารเพิ่มขึ้นทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง
- ปรับปรุงและพัฒนาสถานบริการสาธารณสุขระดับชุมชน ตำบล ให้เหมาะสมกับชุมชน รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและจำนวนเพียงพอ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสใช้บริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานเทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับการให้บริการสาธารณสุขในเมือง
- ส่งเสริมการพัฒนาแพทย์แผนไทยหรือการรักษาโรคด้วยสมุนไพรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นและสามารถผสมผสานกับระบบสาธารณสุขแผนปัจจุบัน รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของบุคลากรและสถานบริการแพทย์แผนไทยให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ เพื่อสร้างโอกาสในการรักษาพยาบาลให้กับประชาชนเพิ่มมากขึ้น

การปรับปรุงและพัฒนาการคมนาคม

- ขยายและพัฒนาเส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างชนบทกับชนบท และชนบทกับเมือง โดยใช้แนวคิดการพัฒนาเส้นทางคมนาคมด้วยระบบชุมชน ที่มีการเชื่อมโยงที่สำคัญ คือ (1) การเชื่อมโยงด้านกายภาพของพื้นที่ (2) การเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจ (3) การเชื่อมโยงด้านประชากร (4) การเชื่อมโยงด้านเทคโนโลยี และ (5) การเชื่อมโยงด้านความสัมพันธ์ในสังคม เพื่อให้ชุมชนโดยเฉพาะในเขตชนบทมีเส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างชนบทกับชนบท และชนบทกับเมือง สนับสนุนความจำเป็นพื้นฐานในการตั้งถิ่นที่อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ และการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อทุกชุมชนในสังคม
- เร่งปรับปรุงการเข้าถึงและคุณภาพของขนส่งสาธารณะอย่างจริงจัง โดยเพิ่มการอุดหนุนของภาครัฐในระบบขนส่งมวลชน เพื่อให้มีระบบขนส่งสาธารณะมีราคาถูก ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกและปลอดภัย ทั้งที่อยู่ในเมือง และระหว่างเมือง
- ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านรถไฟ และการวางโครงการอื่นในระยะยาว เช่น รถไฟความเร็วสูง ที่สามารถเดินทางจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค โดยใช้เวลาน้อย เพื่อกระจายพื้นที่เศรษฐกิจ กระจายรายได้และผลประโยชน์ไปสู่ประชาชนในส่วนภูมิภาค

การสร้างโอกาสทางสังคม

การสร้างโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน

- กระจายอำนาจการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนกลาง ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยตรากฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้มีการรวมกลุ่มในชุมชน ผนึกกำลังให้เกิดความเข้มแข็ง

กำหนดกติกาการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ การควบคุมกำกับดูแลที่ดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ให้ถูกบุกรุกทำลาย

- ปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ.2553 ให้เป็นพระราชบัญญัติโฉนดชุมชน เพื่อกำหนดกติกาการบริหารจัดการและสร้างธรรมาภิบาลในการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ การควบคุมกำกับดูแลที่ดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติในเขตชุมชนที่รัฐอนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกิน

- แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรที่ดิน เช่น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 ให้มีเขตผ่อนปรนให้สมาชิกชุมชนสามารถอยู่อาศัยและทำประโยชน์ตามความจำเป็นได้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

- เร่งตรวจสอบการถือครองที่ดินของชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งรวมถึงข้าราชการ นักการเมือง นักการเมืองท้องถิ่น นายทุนและนักธุรกิจเอกชน ที่มีการถือครองโดยมิชอบ เช่น เอกสารสิทธิที่ดินที่ออกโดยมิชอบ การใช้ตัวแทนอำพราง การบุกรุกที่ดินของรัฐ การบุกรุกที่ป่าไม้ การใช้ที่ดิน ส.ป.ก. โดยไม่ทำการเกษตร ฯลฯ และให้ดำเนินการทางกฎหมายทั้งคดีแพ่งและอาญาแก่ผู้ถือครอง และผู้ออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบ เพื่อสร้างความเป็นธรรม ความถูกต้องในสังคม

- เร่งพิจารณาการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินให้เหมาะสมระหว่างเขตเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย และพื้นที่อนุรักษ์ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายผังเมืองแห่งชาติ ที่มีผู้แทนจากภาครัฐ เอกชน และตัวแทนจากท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ที่ดิน และมีระบบการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อกำหนดพื้นที่การใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมและคุ้มครองพื้นที่เกษตรและเกษตรกรรายย่อยให้มีความมั่นคง

- เร่งพิจารณามาตรการที่เหมาะสมในการสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ถือครองที่ดินจำนวนมากยอมปล่อยที่ดิน เช่น การออกกฎหมายจำกัดการถือครองที่ดิน การออกกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินหรือภาษีทรัพย์สินก้าวหน้า ให้ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินเกินกว่า 50 ไร่ ต้องเสียภาษีในอัตราก้าวหน้า เพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรมและยั่งยืน และเป็นการนำที่ดินมาใช้ประโยชน์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

การสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม

- ปรับปรุงระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ.2553 ให้เป็นพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดของระเบียบกระทรวงยุติธรรม และสามารถช่วยเหลือผู้ยากไร้ ให้เข้าถึงความยุติธรรมให้มากขึ้น

- ปรับปรุงพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 เช่น นำรายได้จากเบี้ยประกันทุกชนิด มาเป็นส่วนหนึ่งของค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลย หรือปรับแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ให้มีอำนาจแบบนิติบุคคล ซึ่งจะสามารถไปฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการตอบแทนผู้เสียหาย

- สนับสนุนการใช้กระบวนการยุติธรรมชุมชนหรือจัดตั้งศาลเฉพาะ ที่ชำนาญการในข้อพิพาทคดีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน และทรัพยากร เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีทำงานอย่างมีประสิทธิภาพบนฐานความเป็นธรรม

- รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ความรู้ด้านกฎหมาย กระบวนการทางกฎหมายผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญรับรองไว้ และที่กฎหมายรับรองและให้ความคุ้มครอง

การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

- สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจในชุมชน เช่น ให้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินภาคประชาชน ธนาคารคนงาน ธนาคารคนจน เพื่อการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ ซึ่งในระยะยาวจะกลายเป็นฐานสนับสนุนการรวมกลุ่มของภาคประชาชนที่สำคัญให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการ ฟื้นฟูทรัพยากร ฟื้นฟูสถาบัน และองค์กรในท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุมทุกระบบ
- สนับสนุนให้ภาคประชาชนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมรวมกลุ่ม และเป็นผู้กำหนดประเด็นในการจัดประชุมต่าง ๆ ทั้งแบบข้ามสาขาวิชาชีพในพื้นที่เดียวกัน (เช่น การจัดประชุมร่วมกันของคนหลายสาขาวิชาชีพในระดับตำบลหรือจังหวัด) และแบบข้ามพื้นที่แต่ทำงานในสาขาวิชาชีพเดียวกัน (เช่น จัดการประชุมร่วมของเกษตรกร 4 ภูมิภาค) โดยสนับสนุนงบประมาณการจัดประชุมไปยังท้องถิ่นหรือองค์กรภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างพลังทางสังคมให้ทุกคนสามารถแสดงออกทางความคิดอย่างอิสระ
- ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย โดยเฉพาะประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการออกกฎหมายนั้น ๆ เช่น การออกพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พระราชบัญญัติค่าปลีการค้าส่ง พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากผลได้จากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น เป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย

การลดความเหลื่อมล้ำในระบบการเงิน การคลัง และงบประมาณ

- ปรับวิธีการจัดทำงบประมาณ เพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยการจัดทำงบประมาณให้เป็นกระบวนการที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ตั้งแต่เริ่มต้นกำหนดเป้าหมายการพัฒนาร่วมกัน ไปจนถึงการติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณ

เพื่อให้งบประมาณลงไปสู่พื้นที่โดยตรงมากขึ้น ช่องว่างระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศแคบลง และสร้างความเป็นธรรมในระบบงบประมาณ

- เพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดเก็บภาษี โดยเพิ่มการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่ม ลดการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลลงหากสามารถหารายได้จากแหล่งอื่นมาทดแทนได้ จัดเก็บภาษีจากฐานทรัพย์สิน และหาแหล่งรายได้รูปแบบอื่นให้มากขึ้น เพื่อลดความความเบี่ยงเบนจากมาตรฐานของโครงสร้างภาษีให้ทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ และจะทำให้รัฐมีรายได้จากระบบภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนาประเทศและการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน

- บังคับใช้กฎหมายให้ผู้อยู่ในวัยทำงานทุกคนต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเร่งสำรวจรายได้ที่แท้จริงจากทุกกลุ่มอาชีพ โดยให้มีการตรวจสอบหลักฐานรายได้อย่างเป็นระบบ ยึดหลักความเสมอภาคทางภาษี คนร่ำรวยควรจ่ายภาษีมากกว่าคนยากจน และคนที่มีฐานะเท่าเทียมกันก็ควรรับภาระภาษีพอ ๆ กัน เพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียม และเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่มีรายได้ควรรับภาระภาษีตอบแทนให้กับสังคมและประเทศชาติ

- ทบทวนค่าลดหย่อนอย่างเป็นระบบสำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีมากเกินไปและเอื้อประโยชน์ให้คนร่ำรวยมากกว่าคนยากจน เช่น สามารถลดหย่อนภาษีสำหรับเงินที่นำไปซื้อกองทุนการออมเพื่อการเลี้ยงชีพ RMF กองทุนรวมหุ้นระยะยาว LTF เบี้ยประกันชีวิต ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน เป็นต้น โดยต้องคำนึงถึงนโยบายการออมเงินของประชาชนและของประเทศด้วย เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในโครงสร้างระบบภาษี และความเป็นธรรมในสังคม

- กำหนดนโยบายการเก็บภาษีทรัพย์สินอัตราก้าวหน้า ทั้งจากสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ไม่ใช่จากอสังหาริมทรัพย์อย่างเดียวตามที่บัญญัติไว้ใน

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งจะเป็นมาตรการในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมในระยะยาว รวมถึงภาษีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากผลได้จากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ ภาษีมรดกอัตราก้าวหน้า เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมทางสังคม และเป็นหลักประกันด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ตามสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีอยู่

- กำหนดนโยบายให้การใช้จ่ายภาครัฐต้องเน้นเอื้อประโยชน์กับกลุ่มคนยากจนและคนด้อยโอกาสในสังคม สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้มากขึ้น เช่น การบริการสาธารณสุข ปลอดภัย การศึกษา การสาธารณสุข โดยเฉพาะการใช้จ่ายด้านการศึกษา ซึ่งจะช่วยยกระดับรายได้คนที่มีรายได้ต่ำให้เพิ่มขึ้น ทำให้การกระจายรายได้ดีขึ้น รongลงมาได้แก่ การใช้จ่ายด้านการเกษตร และสาธารณสุข เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศในระยะยาว

➤ การปฏิรูประบบแรงงาน

🚧 การเพิ่มอำนาจต่อรองของแรงงาน

- ส่งเสริมให้ดำเนินการให้สัตยาบันตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ 87 ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน และอนุสัญญาฉบับที่ 98 ว่าด้วยการปฏิบัติตามหลักการแห่งสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง เพื่อให้สิทธิเสรีภาพและคุ้มครองการรวมตัวของแรงงาน จำกัดการแทรกแซงจากรัฐ เพิ่มอำนาจต่อรองให้กับแรงงาน และเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน

- พิจารณาการให้เสรีภาพในการรวมกลุ่มของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 64 วรรคสอง ได้กำหนดหลักการว่า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเช่นเดียวกับ

บุคคลทั่วไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องในสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ที่ตนจะพึงได้รับโดยชอบด้วยกฎหมาย และสามารถนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ป้องกันการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- แก่ไขระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยแนวทางและวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคี พ.ศ.2551 ในการได้มาของผู้แทนทั้งสามฝ่ายของระบบไตรภาคีใหม่ให้มีความเป็นธรรม โดยการพิจารณาระบบการออกเสียงเลือกตั้งในคณะกรรมการไตรภาคีทุกคณะ ควรคำนึงถึงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในองค์กร เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายในการเลือกผู้แทน

การปรับระบบค่าจ้างที่เป็นธรรม

- ปรับระบบค่าจ้าง ทั้งระบบค่าจ้างขั้นต่ำ ค่าจ้างทั่วไปในสถานประกอบการ และค่าจ้างรายชิ้น โดยแก้ไขนิยามค่าจ้างขั้นต่ำให้เป็นไปตามหลักการขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ และการพิจารณาโครงสร้างระบบค่าจ้าง ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ ประสบการณ์ ฝีมือและทักษะของลูกจ้างที่เพิ่มขึ้น ที่สอดคล้องกับประสิทธิภาพ ผลิตภาพ ความเสี่ยงและลักษณะงานของลูกจ้าง เพื่อให้ได้ระบบค่าจ้างที่เป็นธรรม และภาคธุรกิจสามารถแข่งขันได้

- ขยายอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานแต่ละสาขาวิชาชีพให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกสาขาอาชีพ และมีมาตรการส่งเสริม/บังคับสถานประกอบการที่ชัดเจนในการให้ค่าแรงตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน เช่น การให้สิทธิประโยชน์ทางการชำระภาษีแก่ผู้ประกอบการ หรือการออกกฎหมายบังคับ เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายค่าตอบแทนแรงงานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานวิชาชีพที่รัฐบาลกำหนด

- จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหารการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยแยกจากคณะกรรมการค่าจ้างที่เป็นระบบไตรภาคีแบบเดิม และให้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือบุคคลที่เหมาะสม และต้องไม่ใช่ตัวแทนผลประโยชน์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ

การยกระดับฝีมือแรงงาน

- ขยายการเปิดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมและเขตพื้นที่ชุมชนอื่น เช่น จัดบริการการศึกษาเพื่อแรงงาน การพัฒนาฝีมือแรงงานตามบริบทอาชีพแรงงานในท้องถิ่น การพัฒนาทักษะฝีมือช่าง การสอนภาษาสำหรับแรงงานทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับการศึกษา ฝีมือแรงงานของไทย และรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน
- ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนในการเผยแพร่องค์ความรู้ การประกอบวิชาชีพ เช่น การจัดเวทีประกวดแข่งขันฝีมือช่าง เพื่อให้แรงงานได้ยกระดับฝีมือการทำงาน
- ส่งเสริมให้สถานประกอบการที่ใช้เงินลงทุนเพื่อพัฒนาความรู้และฝีมือลูกจ้าง สามารถนำเงินลงทุนไปลดหย่อนภาษีได้ เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้กับแรงงานในการประกอบอาชีพ
- พิจารณาปรับปรุงระเบียบการให้กู้ยืมเงินในกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน สำหรับแรงงานผู้มีรายได้น้อยที่ต้องทำงานพิเศษหรือล่วงเวลา (OT) เพื่อให้ได้เงินเพิ่มขึ้นให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายหรือดูแลครอบครัวขณะที่ขาดงาน โดยให้วงเงินกู้ยืมเพียงพอต่อเงินที่ขาดหายไปตลอดช่วงการศึกษาอบรมในการพัฒนาฝีมือแรงงาน

การคุ้มครองและการสวัสดิการ

- แก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน และปรับบทบาทของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้เป็นผู้ประเมินรับรองความรู้ความสามารถของแรงงานในงานที่อาจส่งผลกระทบต่อสาธารณสุขและสังคม โดยอาศัยความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อความปลอดภัยของแรงงานในการทำงาน และคุ้มครองความปลอดภัยของสาธารณสุข
- แก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน โดยให้พนักงานตรวจแรงงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้นายจ้างต้องยื่นขออนุญาตจ้างงานและยื่นระเบียบข้อบังคับในการจ้างงานก่อนที่จะเปิดดำเนินการ เพื่อให้มีกฎหมายรับรองและสามารถบังคับนายจ้างได้ตามประมวลกฎหมายอาญา
- เพิ่มอัตรากำลังพนักงานตรวจแรงงานให้เพียงพอ เช่น ให้มีพนักงานตรวจแรงงาน 1 คน ต่อการตรวจสถานประกอบการ 200 แห่ง ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนพนักงานตรวจแรงงาน 1 คน ต่อการตรวจสถานประกอบการประมาณ 1,300 แห่ง และกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะภารกิจหลักของหน่วยงาน รวมทั้งให้มีการจัดตั้งชุดตรวจแรงงานเคลื่อนที่จากส่วนกลาง เพื่อคุ้มครองแรงงานให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย
- แก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในแหล่งที่มาของเงินทุนในกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ที่จากเดิมรัฐอุดหนุน เป็นจัดเก็บเงินสมทบจากนายจ้าง เนื่องจากที่ผ่านมาเมื่อได้ใช้จ่ายไปแล้วมักติดตามทวงคืนจากนายจ้างได้ยาก และปรับรูปแบบเป็นการให้การสงเคราะห์แบบให้เปล่าแทน เพื่อให้งบประมาณของรัฐไม่สูญเปล่า
- ยกระดับงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยกระทรวงแรงงานเร่งดำเนินการตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2544 เช่น กำหนดมาตรการที่ประกันความปลอดภัยของแรงงาน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดำเนินการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม

ในการทำงาน (องค์กรมหาชน) ดำเนินการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 ให้ครบถ้วน รวมทั้งพิจารณาปรับโครงสร้างสำนักความปลอดภัยแรงงาน ให้เป็นหน่วยงานระดับกรมเพื่อคุ้มครองลูกจ้างให้ได้รับความปลอดภัยในการทำงานตามมาตรฐานสากล

- สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนร่วมดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาระงงานเด็กและแรงงานบังคับ เนื่องจากกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา จัดอันดับสถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier 3 ซึ่งเป็นระดับต่ำสุด และการจัดอันดับดังกล่าว ส่วนหนึ่งสหรัฐฯ อาศัยข้อมูลอ้างอิงจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ดังนั้น การสนับสนุนให้ NGOs ดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์ร่วมกับภาครัฐจะเป็นกระบอกเสียงขยายผลความคืบหน้าการดำเนินงานไปถึงนานาประเทศต่อไป เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านแรงงานในประเทศไทย และเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองแรงงาน

- ขยายระบบประกันสังคม ให้ครอบคลุมผู้ใช้แรงงานในทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระ เกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มอเตอร์ไซด์รับจ้าง หาบเร่ แผงลอย ฯลฯ เข้าสู่ระบบประกันสังคม โดยจัดตั้งคณะทำงาน ศึกษาแนวทางการปฏิรูปการประกันสังคมถ้วนหน้า รวมทั้งแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจัดตั้งคณะกรรมการประกันสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารงาน เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับแรงงานนอกระบบ

- ทบทวนรูปแบบการจ่ายเงินสมทบและสิทธิประโยชน์ของแรงงานนอกระบบ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 ใหม่ โดยให้ใช้เส้นความยากจนเฉลี่ยมาเป็นฐานค่าจ้างในการคำนวณเงินสมทบและเงินบำนาญ เพื่อให้แรงงานนอกระบบ เมื่อสิ้นสภาพ

การเป็นผู้ประกันตนแล้วจะมีรายได้รวมกันใกล้เคียงกับเส้นความยากจนเฉลี่ย ซึ่งน่าจะเพียงพอแก่การยังชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

- ปรับเปลี่ยนโครงสร้างสำนักงานประกันสังคมให้เป็นองค์กรที่เป็นรูปแบบอิสระ โดยยกร่างพระราชบัญญัติสำนักงานประกันสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ให้สำนักงานประกันสังคมแห่งชาติ เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น เพื่อความคล่องตัวเป็นอิสระในการบริหารงาน มีประสิทธิภาพ โปร่งใส สามารถรองรับภารกิจและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- กำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมสวัสดิการให้กับลูกจ้างและครอบครัวที่นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดในปัจจุบัน เช่น แก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ พ.ศ.2548 หรือการสนับสนุนสถานประกอบการในการลดหย่อนภาษี เพื่อสวัสดิการลูกจ้างและครอบครัวในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (1) สวัสดิการที่มุ่งพัฒนาลูกจ้าง (2) สวัสดิการที่ช่วยเหลือในเรื่องค่าครองชีพ (3) สวัสดิการที่ช่วยเหลือการออมของลูกจ้าง (4) สวัสดิการที่พัฒนาสถาบันครอบครัวของลูกจ้าง (5) สวัสดิการที่ส่งเสริมความมั่นคงในอนาคต และ (6) สวัสดิการนันทนาการและสุขภาพอนามัย

การสร้างความเข้มแข็งระบบแรงงานสัมพันธ์

- กำหนดให้การปฏิรูปการแรงงานสัมพันธ์ไทยเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ โดยที่ปัญหาด้านแรงงานสัมพันธ์ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างทั้งในส่วนของผู้ใช้แรงงาน สถานประกอบการ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ จึงต้องศึกษาปัญหาแรงงานสัมพันธ์ในทั้งสามระดับ คือ ระดับชาติ ระดับกลางในภาคอุตสาหกรรมหรือพื้นที่ และระดับสถานประกอบการ บูรณาการความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อนำเสนอทางออกในเชิง

นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ ระบบ กลไก และกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อการปฏิรูปการแรงงานสัมพันธ์ไทย

- ปรับปรุง แก้ไข พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 หรือ ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ..... เพื่อให้สอดคล้องกับหลักอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และสถานะทางเศรษฐกิจสังคมและพัฒนาการด้านแรงงานสัมพันธ์ในปัจจุบัน

- ให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอน เปิดอบรมหลักสูตรด้านแรงงานสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายลูกจ้าง ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความรู้ความเข้าใจ และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อกัน

- จัดตั้งสถาบันพัฒนาแรงงานสัมพันธ์อาเซียน เพื่อให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมทางเทคนิคและวิชาการด้านแรงงานสัมพันธ์ของประเทศ และในภูมิภาคอาเซียน

- ส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดโครงสร้างองค์กรแยกการบริหารงานบุคคลกับการบริหารแรงงานสัมพันธ์ออกจากกัน โดยแก้ไขกฎหมายให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป ต้องจัดหน่วยงานบริหารจัดการแรงงานสัมพันธ์เป็นการเฉพาะ และให้ผู้แทนนายจ้างและลูกจ้างต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรด้านแรงงานสัมพันธ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง และสามารถเจรจาตกลงข้อขัดแย้งได้อย่างถูกต้อง

➤ การพัฒนาคุณภาพการจัดสวัสดิการ

การปรับระบบสวัสดิการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

- ปรับแนวความคิดในการจัดระบบสวัสดิการสังคมทั้งในหน่วยงานของรัฐและองค์กรของเอกชน จากลักษณะของการให้การสงเคราะห์ ไปเป็นการพัฒนา โดยการ

กำหนดนโยบายควรมีลักษณะบูรณาการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น เพื่อให้โครงการสวัสดิการต่างๆ ของรัฐ สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมายและเป็นระบบสวัสดิการที่มีความพอดี มีความเป็นธรรม

- กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการงานสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเหมาะสม โดยควรมีการสร้างเครื่องมือประเมินและพัฒนาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ และเร่งเสริมสร้าง พัฒนาศักยภาพประชาคมในท้องถิ่น เพื่อแสวงหาแนวทางการทำงานสวัสดิการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์จริงที่เปลี่ยนแปลงไป

- ให้ประชาชนไทยในกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มแรงงานในระบบ กลุ่มแรงงานนอกระบบ และกลุ่มที่อยู่นอกระบบแรงงาน ได้รับสวัสดิการถ้วนหน้าในปี พ.ศ.2560 โดยจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับในการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม เช่น การกำหนดเรื่องสวัสดิการถ้วนหน้าไว้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย และผนวกเรื่องไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมที่เสนอให้เกิดขึ้น

- สร้างหลักประกันพื้นฐาน เช่น การดูแลตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ช่วงก่อนเข้าเรียน และในช่วงวัยเรียน ตลอดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกระจายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และสร้างกลไกการรับผิดชอบปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนให้ทัดเทียม เป็นต้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสในระยะยาว

- กำหนดสวัสดิการที่สำคัญสำหรับผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานนอกระบบ เช่น การเพิ่มเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและคนพิการ การขยายประกันสังคมสู่

แรงงานนอกระบบ เพื่อให้กลุ่มบุคคลที่ยังขาดสวัสดิการไม่ได้รับการดูแลเพียงพอ หรือถูกปฏิเสธโอกาสในการพัฒนาตนเอง ได้มีระบบสวัสดิการรองรับที่เหมาะสม

- จัดระบบแรงงานต่างด้าว โดยให้ผู้ประกอบการลงทะเบียนของแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบทุกคนตามกฎหมาย และให้แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาต้องเข้าสู่ระบบการประกันสังคมทุกคน เพื่อให้แรงงานต่างด้าวได้รับสิทธิเท่าเทียมกับแรงงานไทย และมีส่วนช่วยลดปัญหาทางด้านสังคม สาธารณสุข และความมั่นคงไป พร้อม ๆ กัน

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการสวัสดิการ

- พิจารณาจัดทำฐานข้อมูลสวัสดิการแห่งชาติ โดยรวบรวมสิทธิและการใช้สิทธิสวัสดิการทุกคนไว้ในที่เดียวกัน ไม่ว่าจะใช้สิทธิ์นั้นผ่านโครงการอะไร โดยหน่วยงานไหน เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนของสิทธิสวัสดิการ

- จัดเก็บภาษีและขยายฐานภาษีบางประเภทเพิ่มมากขึ้น เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีทรัพย์สิน เพื่อให้มีเงินงบประมาณมาจัดสรรให้งานสวัสดิการสังคมเพิ่มมากขึ้น

- ลดการอุดหนุนแก่ผู้ที่ไม่มีความจำเป็นต้องได้รับการอุดหนุน เช่น ควรเลิกสิทธิในการได้รับการชดเชยจากการประกันการว่างงานแก่ผู้ที่ลาออกจากการงานโดยความสมัครใจ ลดการอุดหนุนดอกเบี้ยให้แก่ผู้กู้ยืมจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและมีทรัพยากรเหลือพอที่จะนำมาจัดสรรเป็นสวัสดิการแก่ผู้ที่มีความต้องการอย่างแท้จริง

- ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ โดยการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ให้เป็นหน่วยงานที่มีกฎกระทรวงรองรับ เพื่อให้มีหน่วยงานรองรับการพัฒนางานสวัสดิการสังคมในภาพรวม

- ปรับปรุงมาตรการในการให้ความช่วยเหลือในกรณีเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสมเมื่อเกิดเหตุกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบเหตุ
- พัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งให้มีการจัดทำระบบการติดตามและประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการสวัสดิการให้แก่ผู้ด้อยโอกาส
- จัดฝึกอบรมให้ความรู้กับบุคลากรที่มีหน้าที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการสวัสดิการประเภทต่าง ๆ เช่น นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และนักแนะแนว เพื่อให้มีขีดความสามารถเหมาะสมกับงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

- สนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ธุรกิจเอกชนในการดำเนินงานด้านการสวัสดิการ โดยแบ่งปันความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมในการจัดระบบสวัสดิการ และรัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนการดำเนินงานในลักษณะกำกับดูแลมากกว่าการควบคุมและสั่งการ เพื่อกระตุ้นให้สังคมเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตเอื้ออารีต่อกัน
- จัดระบบการจัดหางค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดสวัสดิการ เพื่อให้การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ในชุมชนเป็นไปอย่างทั่วถึง และเติมเต็มสิ่งที่ไม่ได้รับจากภาครัฐ
- จัดระบบสวัสดิการต่าง ๆ ในพื้นที่ ให้เชื่อมโยงกับการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งการวางระบบสวัสดิการชุมชนในรูปแบบของกองทุนหลายระบบแม้ในชุมชนเดียวกัน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสวัสดิการสหกรณ์การเกษตร ฯลฯ อาจทับซ้อนกับนโยบายสวัสดิการ

จากรัฐบางอย่าง เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสวัสดิการเกษตรกร ฯลฯ จึงควรมีการจัดวางระบบให้เชื่อมโยงกับสวัสดิการต่างๆ ในชุมชน เพื่อป้องกันการทับซ้อนของระบบสวัสดิการ

- สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อสังคมขององค์กรการกุศล มูลนิธิ และกองทุนต่าง ๆ จากภาคเอกชน เช่น การให้ความช่วยเหลือการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ การช่วยรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ โดยสื่อของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรการกุศล มูลนิธิ และกองทุนต่าง ๆ จากภาคเอกชนในการสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน

- ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการดำเนินงานขององค์กรการกุศล มูลนิธิ โดยเฉพาะการปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการจดทะเบียนการจัดตั้งให้มีความสะดวกขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนที่ต้องการมีส่วนร่วมการดำเนินงานด้านการสวัสดิการ

- สนับสนุนการดำเนินงานของสวัสดิการชุมชนโดยให้หลักประกันแก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการในชุมชน เช่น การจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน ฅาปนกิจสงเคราะห์เพื่อชุมชน โดยให้มีหน่วยงานของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในระยะเริ่มแรก เพื่อสร้างหลักประกันด้านการสวัสดิการให้แก่ชุมชน

การขยายระบบสวัสดิการทางสังคม

- ยกระดับการจัดสวัสดิการสังคมไปสู่ระบบสวัสดิการสังคมทั่วหน้า โดยการยกระดับสวัสดิการแต่ละประเภทตั้งแต่เกิดจนตายให้เป็นสวัสดิการอันพึงปรารถนาที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชน เพื่อสร้างสังคมไทยเป็นสังคมสวัสดิการ โดยกำหนดเป้าหมายประชาชนได้รับสวัสดิการถ้วนหน้าภายในปี พ.ศ.2560

- ให้จัดตั้งระบบกองทุนบำนาญแห่งชาติ เพื่อเป็นหลักประกันด้านรายได้ให้แก่ประชาชนชาวไทยเมื่อยามชราภาพ โดยประสานความร่วมมือระหว่าง กระทรวงการคลัง

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม) กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดการสมทบเงินทุนทั้งจากภาครัฐและผู้ใช้ระบบบำนาญ

- จัดระบบสวัสดิการสำหรับการทำงาน (Workfare) เช่น โครงการระบบสวัสดิการสำหรับการทำงาน ซึ่งรัฐอาจจูงใจให้คนว่างงานเข้าร่วมโครงการสร้างงาน ด้วยการจ่ายค่าจ้างแรงงานในระดับที่ใกล้เคียงกับค่าแรงขั้นต่ำ อีกทั้งควรสร้างงานในพื้นที่ยากจนสำหรับในช่วงเวลาออกฤดูเกษตรหรือช่วงที่เกิดภัยธรรมชาติ และอาจพิจารณาการสร้างงานที่ดึงดูดแรงงานสตรีที่สามารถทำงานที่บ้านได้ เช่น มีการปรับลักษณะงานจากค่าจ้างรายวันเป็นค่าจ้างตามจำนวนชิ้น หรือตามความสำเร็จของงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึงของประชาชน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความมั่นคงของมนุษย์

- พัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำเมื่อเทียบกับกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และกองทุนประกันสังคม โดยให้สิทธิประโยชน์และมาตรฐานในการรักษายาบาลเช่นเดียวกัน และควรกำหนดให้สิทธิประโยชน์ในการรักษายาบาลภายใต้กองทุนประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ทั้งการรักษายาบาล การดูแลสุขภาพเพื่อสุขภาพ และการดูแลเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสิทธิการรักษายาบาลของประชาชน

❑ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

❖ สภาพปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามอัตราการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากขึ้น การกระจายรายได้ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก การเพิ่มขึ้นของประชากร และการอพยพเข้ามาอยู่ในเขตเมืองเพื่อการประกอบอาชีพ การศึกษา และอื่น ๆ ตลอดเวลา มีผลทำให้ความผูกพันของคนในชุมชนลดน้อยลง และโครงสร้างของสถาบันครอบครัวก็เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด เกิดความแออัดในด้านที่อยู่อาศัย การแย่งกันทำมาหากิน ก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหายาเสพติด รวมทั้งปัญหาจากอุบัติเหตุ

❖ กรอบความเห็นร่วม

ปัญหาความไม่สงบสุขในสังคมที่กล่าวมานี้ มีสาเหตุมาจากสถาบันในสังคมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐจะต้องเสริมสร้างให้สังคมเกิดความสงบสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการจัดระบบการป้องกันด้านอุบัติเหตุให้สอดคล้องกับพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม โดยมีแนวทางการปฏิรูปเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3 เรื่อง คือ (1) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (2) การแก้ไขปัญหายาเสพติด และ (3) การเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม

➤ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

- พัฒนาบุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ของสถานีตำรวจและหน่วยบริการประชาชน ในการอำนวยความสะดวก การให้บริการและช่วยเหลือประชาชน โดยให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งครุภัณฑ์ ยุทโธปกรณ์ และยานพาหนะ เพียงพอตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดำเนินงาน เช่น การใช้แผนที่อาชญากรรม (Crime Mapping) ซึ่งเป็นการนำข้อมูลทางภูมิศาสตร์และข้อมูลอาชญากรรมมาแสดงบนแผนที่ในคอมพิวเตอร์แล้วมาทำการวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม วันเวลาที่เกิดเหตุ ความถี่ ความต่อเนื่อง ตลอดจนแนวโน้มของการเกิดอาชญากรรม เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สังคมเกิดความสงบสุข
- พัฒนาประสิทธิภาพศูนย์รับแจ้งเหตุ 191 โดยให้มีการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ และออกมาตรการกำหนดระยะเวลาเจ้าหน้าที่ต่อการดำเนินงานหลังรับแจ้งเหตุ เพื่อเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงประชาชนและเป็นศูนย์ประสานงานกลางระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้แก้ไขสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- เผยแพร่อบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมและวิธีการป้องกันตนเองแก่ประชาชน และผู้นำท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น
- ปรับปรุงระบบบริหารงานกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานการดำเนินงานทุกขั้นตอน และเน้นความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สอดคล้อง และเป็นธรรมยิ่งขึ้น

การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

- ปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เช่น กรณีความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร หรือกรณีไม่มีสถานที่รองรับเพียงพอต่อจำนวนผู้เสียหายเพื่อลดข้อจำกัดทางกฎหมาย และทำให้สามารถป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจโดยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และกำหนดให้มีหลักสูตรการต่อต้านการค้ามนุษย์และการดำเนินคดี ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ สถาบันงานสอบสวน สถาบันนิติบัณฑิต และสถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ได้ตามข้อเท็จจริงขององค์ประกอบความผิดฐานค้ามนุษย์
- กำหนดมาตรการเชิงรุกในการเฝ้าระวังสถานที่เสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ เช่น สถานีรถโดยสาร สถานีรถไฟ สะพานปลา ท่าเทียบเรือ สถานบริการ โดยให้มีจุดบริการและจุดตรวจ เพื่อเฝ้าระวังและไม่ให้เกิดช่องว่างในการควบคุมป้องกันการค้ามนุษย์
- รณรงค์ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจแก่ พ่อ แม่ และเด็ก ตลอดจนประชาชนเกี่ยวกับความรุนแรงของปัญหาโสเภณีเด็ก โดยเฉพาะในแหล่งชุมชนที่มีเด็กถูกล่อลวงเข้ามา มาก เพื่อป้องกันการล่อลวงเด็ก
- เร่งรัดการปราบปรามโสเภณีเด็กทั้งชายและหญิง โดยกวาดล้างตรวจตราสถานบริการและสถานเริงรมย์ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งลงโทษอย่างเฉียบขาดแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการล่อลวงเด็กมาเป็นโสเภณี เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- เร่งรัดการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เช่น การให้สัตยาบันสนธิสัญญาต่าง ๆ บันทึกความร่วมมือ

บันทึกความเข้าใจ เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคีกับต่างประเทศ การเสริมสร้างความร่วมมือในระดับเจ้าหน้าที่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขบวนการค้ามนุษย์ เพื่อให้นานาชาติประเทศเกิดความเชื่อมั่นในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย

- กำหนดให้สถาบันการศึกษาบรรจุหลักสูตรด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การรักษานวลสงวนตัว ผู้ชายจะต้องให้เกียรติผู้หญิง มีจิตสำนึกในความเป็นสุภาพบุรุษ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน
- ส่งเสริมให้สื่อทุกประเภทนรงค์ และประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการเคารพสิทธิและเสรีภาพตลอดจนศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของเพื่อนมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน เคารพในสิทธิและเสรีภาพระหว่างกัน มีจิตสำนึกที่ดีต่อปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีส่วนช่วยในการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์

การพัฒนางานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

- ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่งและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดโอกาสให้ประชาชน และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วน
- ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติ และ/หรือให้รางวัลตอบแทนคุณความดีแก่ประชาชน และภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ และให้สังคมรับรู้ถึงผลตอบแทนจากการประกอบคุณความดี
- รณรงค์ให้สังคมยอมรับผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังให้สามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติในสังคม โดยให้ครอบครัว ชุมชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูจิตใจ พฤติกรรมของผู้กระทำผิดและผู้ต้องขัง เพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำ

- เร่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ในมาตรการ “การคุมขังแบบไม่ควบคุมตัว” ที่กระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ดำเนินการอยู่ โดยจำกัดการเดินทางและอาณาเขตกับผู้กระทำผิดที่ต้องโทษด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อระบายความแออัดในสถานที่ควบคุม ฟื้นฟูและให้โอกาสกับผู้กระทำผิด และลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ

การพัฒนาระบบป้องกันตนเอง ชุมชน และสังคม

- ปลุกจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกัน โดยจัดตั้งกรรมการชุมชน การจัดเวรยามเพื่อรักษาความปลอดภัย การทำความรู้จักเพื่อนบ้านไม่ปล่อยให้พื้นที่รกร้าง และไม่วางสิ่งของรกรุงรังบริเวณพื้นที่สาธารณะ เพื่อเพิ่มความปลอดภัย และลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชน

- รณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนมีความรู้ในการเลือกใช้และติดตั้งอุปกรณ์ประจำบ้าน เช่น กลอนประตู หน้าต่าง การติดเหล็กดัด การติดสัญญาณเตือนภัย กล้องวงจรปิด เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรมในบริเวณที่พักอาศัย

- สนับสนุนประชาชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน และแจ้งข่าวเบาะแสให้กับตำรวจท้องที่ผ่านการจัดตั้งโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัยและแจ้งข่าวอาชญากรรม โครงการสายตรวจประชาชน เพื่อเฝ้าระวังป้องกันรักษาความปลอดภัย และช่วยลดปัญหาการก่ออาชญากรรมในพื้นที่

- ติดตั้งไฟส่องสว่าง และอุปกรณ์ช่วยเหลือ เช่น กล้องวงจรปิด โดยมีการดูแลบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งปรับปรุงพื้นที่ในชุมชนที่เสี่ยงภัย และเฝ้าต่อการเกิดปัญหาอาชญากรรม เพื่อลดโอกาสในการเป็นพื้นที่กำบัง หลบซ่อนของอาชญากร

- ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันตัวจากอาชญากรรม ให้ทันต่อสถานการณ์ เช่น การพกพาอุปกรณ์ป้องกันตัวของสตรี การป้องกันตัวหากมีเหตุบุกรุกเคหสถาน เพื่อให้เอื้อต่อการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

➤ การแก้ไขปัญหายาเสพติด

✚ การป้องกัน

- กำหนดยุทธศาสตร์ลดความรุนแรง หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากยาเสพติด เช่นเดียวกับที่ใช้ในประเทศเนเธอร์แลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ รวมทั้งประเทศในยุโรปหลายประเทศ โดย **ให้ผู้เสพยาเสพติด เข้ามาเสพยาเสพติดได้ที่สถานพยาบาลที่รัฐจัดให้ อย่างปลอดภัย** เนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สามารถทำให้กลุ่มอาชญากรเครือข่ายยาเสพติดหายไปจากประเทศที่ใช้นโยบายนี้ รวมทั้งไม่มีผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ ขณะที่ผู้เสพยาเสพติดสามารถลดจำนวนลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งไม่มีผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด หรือเกิดอันตรายข้างเคียงจากการใช้ยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อบรรลุผลประโยชน์แห่งชาติ ในการจัดการกับปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง

- รณรงค์ให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนถึงโทษของยาเสพติด รวมทั้งเผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้กว้างขวาง ตลอดจนสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชนภาคเอกชน และกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและสารเสพติด

- สร้างพลังสังคมและชุมชนเข้มแข็ง จัดตั้งอาสาสมัครในชุมชน โรงเรียน และองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยให้ผู้นำชุมชนและผู้มีจิตอาสามีส่วนร่วม เพื่อให้สังคมมีส่วนช่วยในการป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน

- กำหนดนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในการแก้ปัญหายาเสพติด โดยให้หน่วยงานของรัฐและสถานศึกษามีกลไกการติดตามประเมินผล พร้อมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินงานให้รัฐบาลและสาธารณชนได้รับทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมช่วยในการป้องกันปัญหาเสพติด
- กำหนดโทษผู้บังคับบัญชาหน่วยงานของรัฐและสถานศึกษา ที่มีผู้เสพยาเสพติด และยังไม่เข้ารับการบำบัด และหน่วยงานนั้นต้องรายงานผลการดำเนินการต่อรัฐบาลทุกเดือน เพื่อเป็นการป้องปรามในการแก้ปัญหาเสพติด
- สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยข้อดีข้อเสียเกี่ยวกับพืชกระท่อม เพื่อให้ภาครัฐนำข้อมูลไปพิจารณาเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นพืชควบคุมพิเศษ เนื่องจากพืชกระท่อมมีประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์หลายประการ โดยเฉพาะสามารถใช้เป็นยาสมุนไพรรักษาโรคได้ แต่การดำเนินการจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้นำพืชกระท่อมไปเป็นส่วนผสมของยาเสพติด

การปราบปราม

- กำหนดนโยบายการปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดน โดยอาศัยร่วมมือแบบ “พหุภาคี” ตลอดจนกำชับให้ทหารและตำรวจตระเวนชายแดนตรวจตราอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาตามแนวชายแดน
- เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติด และเสริมสร้างความรู้และความรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจค้นยาเสพติด
- ปรับปรุงมาตรการในการคุ้มครองพยานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในคดียาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ เพื่อความปลอดภัยของพยานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

- เร่งดำเนินการปราบปรามจับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลำเลียงยาเสพติดในทุกระดับ โดยเน้นผู้ค้ารายย่อยในชุมชน เครือข่ายและขยายผลการจับกุมทุกราย รวมทั้งการสืบสวนติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับคดียาเสพติด โดยเฉพาะหมายจับค้างเก่า เพื่อลดปัญหาการก่ออาชญากรรมจากยาเสพติด

การรักษา และบำบัด

- ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดตั้งคลินิกนิรนามและศูนย์บำบัด กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ และดำเนินการเก็บข้อมูลของผู้เข้ารับการรักษาเป็นความลับ ออกหนังสือรับรอง และลบบประวัติผู้ผ่านการบำบัด เพื่อให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ตามปกติ

- ให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน จูงใจให้ผู้เสพยาเสพติดทุกคนเข้ารับการรักษาโดยสมัครใจ โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ว่า ผู้เสพคือผู้ป่วยทางจิต หากสมัครใจเข้ารับการบำบัดจะไม่ถูกจับกุม เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดมีทางเลือกในการรักษาตัวเอง

การเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม

การป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย

- กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้ทราบถึงจุดบกพร่อง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ภาครัฐ เอกชน ตลอดจนภาคประชาชนเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ลดความสูญเสียให้น้อยที่สุด

- สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่นให้จัดทำแผน และฝึกซ้อมการปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการแก้ไขสถานการณ์เมื่อเกิดอุบัติเหตุ
- รณรงค์ ประชาสัมพันธ์การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างกระแส และสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนในสังคมไทย
- รณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การป้องกันอุบัติเหตุ โดยเฉพาะนักเรียน ผู้ใช้รถใช้ถนน และผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบการ กรรมการก่อสร้าง นายจ้าง และประชาชนในชุมชนหนาแน่น ฯลฯ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการขาดความรู้

การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวก

- ปรับปรุงระบบการประสานงานของหน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยการประสานการดำเนินงานทุกขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม และเน้นความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สอดคล้อง และเป็นธรรมยิ่งขึ้น
- ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการใช้กระบวนการทัศนคติความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ร่วมกับกระบวนการยุติธรรมชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมประชาธิปไตยและมีความสุขอย่างแท้จริง

การพัฒนาระบบคุ้มครองผู้บริโภค

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ตามที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาความ

เตือนร้อนเสียหายของผู้บริโภคที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือถูกละเมิดสิทธิจากผู้ประกอบการธุรกิจ

- แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดมาตรฐานจริยธรรม (Code of Conduct) ของผู้ประกอบการ การกำหนดมาตรฐาน (Standard) ของกระบวนการผลิตและมาตรฐานของสินค้าที่จะผลิตขึ้น ให้เป็นมาตรฐานกลาง เพื่อบังคับให้ผู้ผลิตจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด และกระตุ้นให้ผู้ผลิตพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าไปในตัว ตัวอย่างของมาตรฐานกลางที่ใช้กันอยู่ เช่น EU Directive on Product Safety (1995) ที่กำหนดว่าสินค้าที่จะวางจำหน่ายในท้องตลาดได้ต้องเป็นสินค้าที่ปลอดภัยเท่านั้น (Only safe product can be placed on the market)
- รณรงค์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภค ตลอดจนการดำเนินการเมื่อถูกละเมิดสิทธิ ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถคุ้มครองตนเองจากการถูกเอารัดเอาเปรียบในการใช้สินค้าหรือบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน
- กำหนดมาตรการเชิงรุกในการป้องกัน การขายสินค้า หรือบริการ ที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น การเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบสินค้าจากร้านค้า หรือ สถานบริการตามแหล่งชุมชน เพื่อไม่ให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบจากการซื้อสินค้า หรือบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน
- สนับสนุนการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้า การสนับสนุนการจัดตั้ง กลุ่ม สมาคม ชมรม คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ